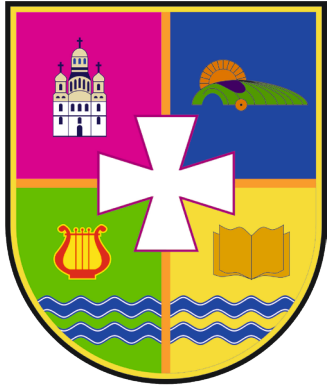

Наша громада – єдина родина

Де згода в сімействі, де мир і тишина,
Щасливі там люди, блаженна сторона.
І.П. Котляревський.

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА ПРО ЖИТТЯ НАШОГО КРАЮ №4(105) 25 ЛЮТОГО 2022 РОКУ

Білоцерківська громада підтримує територіальну оборону країни

17 лютого відбулося друге пленарне засідання чотирнадцятої сесії Білоцерківської сільської ради восьмого скликання.

Депутати розглянули кілька десятків питань, зокрема затвердили звіт із виконання бюджету громади за попередній рік (із його основними показниками ми знайомили в попередньому номері), перерозподілили на різні нагальні потреби вільний залишок коштів, ухвалили кілька програм життєвості громади та, як завжди, розглянули цілу низку звернень жителів різних населених пунктів із земельних питань.

Одним із найважливіших питань, на якому би хотілося спинитися докладніше, було

ухвалення місцевої програми «Територіальна оборона» на 2022 рік.

Із 1 січня цього року набув чинності Закон України «Про основи національного спротиву», що передбачає утворення бригад територіальної оборони в кожній області України. Заплановано, що бригади та батальйони у штаті мирного часу налічуватимуть 10 тисяч військовослужбовців.

Поява підрозділів тероборони в кожній області особливо важлива на тлі агресивної політики Кремля. Російська Федерація демонстративно грає м'язами: зосередила на кордоні з Україною війська, визнала квазі-республіки ДНР/ЛНР і заявила, що розмістить там свої військові бази.

Неабияк радує, що американські та євро-

пейські лідери перейшли від підтримки та занепокоєння на словах до реальних справ, й ми отримали небачену раніше військову та фінансову допомогу. Не припиняються дипломатичні переговори з агресором, та й увага світової спільноти постійно прикута до України. Якби така ситуація була 2014 року, події б розвивалися за зовсім іншим сценарієм.

Посіяти страх, паніку, дестабілізацію в Україні – це одна зі складових гібридної війни, яку Росія веде вже давно. І наше завдання – не піддаватися на провокації й бути готовими дати відсіч.

У грудні 2021 року в Україні почалося формування підрозділів тероборони. Ця робота триває, причому в її ході нерідко виявляється, що існують нагальні потреби, які законодавці

не передбачили й не виділили на них фінансування. Тому допомогу новоствореним формуванням надають місцеві органи влади та небайдужі громадяни.

Так, сесія Білоцерківської сільської ради виділила на потреби тероборони 300 тис. грн. 100 тис. із них сільрада перерахує найближчим часом – уже до кінця лютого.

За таке рішення проголосували майже всі присутні на сесії депутати (лише один утримався). Схоже, виборці обрали депутатом людину, яка не підтримує територіальну цілісність України й відверто симпатизує ворогові.

Далі на стор. 2

У Полтавській області сформували п'ять батальйонів тероборони. Кожен укомплектований на 70%.

Під час брифінгу в Полтавській ОДА.

«Афганістан – це біль моєї душі»

Так називався концертно-тематичний захід, що відбувся в Білоцерківському СБК 14 лютого, напередодні Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав.

Він зібрав не лише учасників бойових дій, а й їхніх рідних, односельців, небайдужих жителів громади. Прелюдією до концертної програми стала пісня про цінність життя і миру, яку виконав заслужений працівник культури України Василь Моспан.

Кожен афганець отримав подарунок

Після того, як пролунав Гімн України, ведучі свята – старшокласники Білоцерківського ліцею, учасники гуртка художнього читання Білоцерківського СБК Ірина Ковальова та Едуард Лук'янець – запросили до слова людей, які постійно підтримують афганців. Це Білоцерківський сільський голова І. В. Лещенко, голова ради директорів ПП «БІАГР», депутат Полтавської обласної ради В. В. Кордубан, голова громадської організації «Українська спілка ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів)» при Білоцерківській територіальній громаді С. А. Лобков. У своїх виступах вони подякували афганцям за їхній подвиг і запевнили, що й надалі підтримуватимуть їх.

С. А. Лобков вручив афганцям подарунки. Це книги донецького письменника, полковника, ветерана війни в Афганістані та ліквідатора аварії на ЧАЕС Віктора Заїки «С Родиной в сердце» і «Шагнувший в бессмертие». Такий подарунок отримала й Олена Олексіївна Корнійчук – сестра загиблого на території ДРА Володимира Демиденка.

А оскільки захід відбувався в День усіх закоханих, С. А. Лобков вручив квіти дружинам афганців.

Віктор Кордубан, Іван Лещенко та Сергій Лобков зі сцени звертаються до афганців.

Артисти, як завжди, були на висоті

Після цього почалася власне концертна програма. Її перша частина була присвячена героям Афганської війни й розповідала про біль утрат. Людмила Чугуй зворушливо виконала пісню «Белый танец» – про те, як дівчина не дочекалася свого коханого. Від щемних слів у виконанні талановитої співачки на очі глядачів мимоволі наверталися сльози.

Далі Валентина Моспан та Едуард Лук'янець переконливо зіграли сценку про матір і сина-воїна й теж змусили присутніх у залі плакати... Розчулили глядачів і виступи Василя Моспана (він виконав пісню «Кленова балада») та Олександра Фесенка («Черный тюльпан»).

Данину пам'яті віддали уродженцю с. Кравченки, кавалеру ордена Червоної Зірки Володимирові Демиденку, чиє життя обірвалося в 19 років. А потім хвилиною мовчання вшанували всіх полеглих у Афганській війні.

Друга частина концерту утверджувала мир, цінність людського життя та гордість за Україну. Захистити, зберегти мир закликали і ведучі, й Вікторія Близнюк, яка виконала пісню «Отмените войну». А Марина Парфенович заспівала «Пісню про Україну».

Запальні танці у виконанні танцювального ансамблю «Кумоньки», козацькі пісні у виконанні дуету «Верес» (Леонід та Григорій Недодіки) і ще одного дуету – у складі Раїси Панасенко та Ольги Волошиної – продовжили патріотичну тематику заходу. Не залишив бай-джими глядачів і виступ Світлани Недодіок.

Оприлюднено рейтинг кращих громад України

8 лютого «Регіональний центр економічних досліджень та підтримки бізнесу» оновив Всеукраїнський рейтинг інституційної спроможності та сталого розвитку громад.

Рейтинг враховує 40 критеріїв та відображає інституційну привабливість громад. До нього потрапили 300 найкращих малих та середніх громад України, які налічують до 150 тис. жителів, станом на 01.01.2022 р. Так, із Полтавщини, яка загалом налічує 60 громад, відібрали лише 19 найкращих малих та середніх громад.

Найбільшу кількість балів (177,81) отримала Тростянецька ТГ Сумської обл, найменшу (34,5) – Сокальська (Львівська обл.). Наша Білоцерківська громада здобула 77,96 балів і розташована в рейтингу на 64 місці (тобто в його першій чверті).

Змусили і плакати, й сміятися

Треба віддати належне авторці сценарію Наталії Лук'янець: вона зуміла поєднати, здавалося б, зовсім різні теми: війну та кохання. Оскільки 14 лютого у світі відзначають День усіх закоханих, то третя, заключна частина концертної програми була присвячена найсвітлішому та найпрекраснішому людському почуттю.

«Музичний сувенір» віртуозно виконала Тетяна Івашенко. Інструментальну «Мелодію кохання» подарували усім закоханим Юрій Михайлик і Володимир Булат.

Пісні про кохання звучали й у виконанні Наталії Лук'янець і Василя Моспана. На завершення концертної програми цей прекрасний дует заспівав «Хай добро вам сіється» – чудову пісню, яка окрилює та надихає.

Далі на стор. 2

Білоцерківська громада підтримує територіальну оборону країни

Закінчення. Початок на стор. 1

Т. в. о. голови Полтавської ОДА Дмитро Лунін під час брифінгу, який відбувся 17 лютого, повідомив, що в області вже сформували п'ять батальйонів територіальної оборони (по одному в кожному районі й ще один додатково – у Полтаві). Усі вони на сьогодні укомплектовані особовим складом на 70%. Керівник області відзначив активну участь місцевої влади у формуванні тероборони. На її потреби з обласного й місцевих бюджетів спрямували 46 млн грн: 20 млн виділила облрада, ще 26

млн – територіальні громади.

«Зовнішні загрози, які стоять перед державою, залишаються. Президент Володимир Зеленський неодноразово заявляв, що ми готові до будь-якого сценарію й не поступимося територію та суверенітетом. Завдання тероборони – запобігти зовнішній агресії. Ворог має знати, що в кожному місті, містечку, селі його зустріне активний супротив», – зазначив Дмитро Лунін.

Прінагідно повідомимо, що стати до лав тероборони може кожен громадянин Украї-

ни без тяжких хвороб та судимості. З кожним військовослужбовцем укладуть контракт, він пройде навчання та служитиме за місцем проживання й отримуватиме гідне грошове забезпечення. Одночасно формуються добровольчі підрозділи тероборони. Їх залучатимуть до відсічі ворогові в надзвичайних ситуаціях. За добровольцями зберігатимуться робочі місця, їм виплачуватимуть середню заробітну плату. Щоб записатися до лав тероборони, слід звернутися до Полтавського обласного територіального центру комплек-

тування та соціальної підтримки (м. Полтава, вул. Шевченка, 78 А. Телефони: 0532608189, 0532562792. Пошта: polit_ovk@post.mil.gov.ua) або Миргородського районного ТЦК та СП (м. Миргород, вул. Гоголя, 150. Телефон: 0535546024. Пошта: myrgorod_ovmk@post.mil.gov.ua).

У приміщенні ЦНАП біля Полтавської ОДА (м. Полтава, вул. Соборності, 45) діє центр територіальної оборони, який надає консультаційну підтримку.

Зінаїда МАТЯШОВА.

«Афганістан – це біль моєї душі»

Закінчення. Початок на стор. 1

Саме під час її звучання на сцену вийшли всі учасники концерту – а це артисти практично з усіх сіл нашої громади.

Глядачі довго не відпускали їх зі сцени.

– Довелося добряче похвилюватися, – зізнається організаторка концерту Наталія Андріївна Лук'янець, – бо незадовго до заходу захворів дехто з учасників, а в декого виникли непередбачені обставини... Попри це, вважаю, що концертна програма вда-

лася, адже ми змусили глядачів спочатку поплакати, а потім засміятися та відчувати атмосферу свята. Провальний той захід, який не викликає у глядачів жодних емоцій і залишає їх пасивними.

Не зайве додати, що під час підготовки концертно-тематичного заходу чималу роботу виконав звукооператор Сергій Таран. Кожен сценічний номер супроводжувала відеопрезентація, і вдало підібрані кадри підсилювали емоційне враження від виступів артистів.

Ніна КОРНІЄНКО.

Вшанували героїв

Напередодні концертно-тематичного заходу в Білоцерківському СБК керівники громади, афганці, небайдужі односельці вшанували пам'ять героїв, які воювали в Афганістані й відійшли у вічність.

Першому віддали данину пам'яті уродженцю с. Кравченки, випускнику Рокитянської школи, кавалеру ордена Червоної Зірки (по-смертно) Володимирів Олексійовичу Демиденку. Він був гордістю односельців, подавав блискучі надії, однак життя 19-річного юнака безжально обірвала війна...

На Андрущанському кладовищі, де сержант В. О. Демиденко знайшов останній спочинок, відбувся мітинг. На ньому виступили Білоцерківський сільський голова Іван Васильович Лещенко, сестра героя Олена Олексіївна Корнійчук, його однокласниця, заступниця Білоцерківського сільського голови Світлана Василівна Козаренко, колишній учитель, голова ветеранської організації с. Рокита Михайло Іванович Ясинко, голова громадської організації «Українська спілка ветеранів Афганістану (воїнів – інтернаціоналістів) при Білоцерківсь-

кій територіальній громаді» Сергій Анатолійович Лобков. Усі промовці були однотайними в тому, що війна – найбільше зло на землі, й про це не можна забувати.

На цьому ж кладовищі похований і Володимир Гнатович Ракович, який воював на Кубі, повернувся додому живим і помер на рідній

Мітинг на могилі В. Демиденка.

землі. На його могилу теж лягли квіти.

Після цього присутні поїхали на кладовище с. Рокита, де похований афганець Анатолій Володимирович Полтавець – він теж помер у мирний час.

У с. Партизан пом'янули Миколу Федоровича Пархоменка, у с. Попове – Анатолія Володимировича Ткаченка. На кладовищі с. Мостовіщина знайшов останній спочинок іще один наш земляк-афганець – Микола Іванович Якименко.

Світла пам'ять героям!

Герої не вмирають

У новітній історії України є ще одна дата, яка не залишає байдужим жодного українського патріота. Це 20 лютого, День пам'яті Героїв Небесної Сотні.

Сумний список Небесної Сотні відкрився 22 січня 2014 року, коли від вогнепальних поранень у центрі Києва загинули активісти Майдану Сергій Нігоян та Михайло Жизневський. Того ж дня в лісі під Києвом було знайдено тіло зі слідами тортур науковця Юрія Вербицького.

До 18 лютого 2014 року вже налічувалося дев'ять загиблих активістів Майдану. А від цієї дати протистояння між українським народом і тодішнім режимом сягнуло свого апогею. З 18 по 21 лютого зазнали поранень найбільше людей, 84 майданівців загинули.

Усіх полеглих героїв назвали Небесною Сотнею завдяки нашій землячці, уродженці с. Рокита й жительці с. Красногорівка Тетяні Домашенко. Перебуваючи на Майдані, вона була вражена безстрашністю та мужністю його захисників. 21 лютого 2014 року поетеса написала вірш «Небесна сотня воїнів Майдану», у якому є такі рядки:

Небесна Сотня воїнів святих
І душу, й тіло склали за Свободу,
За розбрат нації взяли на себе гріх,
Освячені любов'ю до народу.

На той час налічувалося 93 загиблих, та після 21 лютого обірвалося життя ще 18 героїв. Ще близько десятка захисників Майдану померли від ран і хвороб пізніше. Тобто Небесна Сотня – насправді не сто, а значно більше захисників. Однак образні слова нашої землячки стали крилатими. Небесна Сотня – це символ мужності, героїзму й самозречення.

Герої Майдану віддали найдорожче – своє життя – заради європейського майбутнього України, подолання корупції й утвердження демократії. Пам'ятаймо про це!

Ніна КОРНІЄНКО.

Відзначили День єднання

На тлі загрози вторгнення російських військ на територію нашої країни з'явилося ще одне державне свято: Президент України В. Зеленський оголосив 16 лютого Днем єднання.

Напередодні Кабінет Міністрів України затвердив план заходів із відзначення цього свята. Він передбачає підняття Державного Прапора України на всіх адміністративних, виконання о 10.00 Державного Гімну тощо.

Виходячи з цих рекомендацій, відзначали День єднання й у нашій громаді. Так, у всіх клубних закладах працівники культури о 10.00 вийшли на вулиці та ввімкнули запис Державного Гімну України.

У навчальних закладах громади теж відбулися акції з нагоди Дня єднання. Оскільки

учні 6–11 класів навчаються дистанційно, єдналися молодші школярі.

У всіх населених пунктах

замайорили синьо-жовті прапори, знаменуючи консолідацію суспільства перед обличчям російської гібридної війни.

Так відзначали День єднання у Білоцерківці біля Будинку культури.

Виконком Білоцерківської сільської ради та ветеранська організація глибоко сумують з приводу смерті

жителя с. Говори,
ветерана праці
**БИБИКА
Івана Васильовича;**

жительки с. Рокита, учасниці
війни, ветерана праці
**КОЗЛЕНКО
Уляни Тарасівни;**

жительки с. Кравченки, дитини
війни, ветерана праці
**ХОРИШМАН
Ніни Михайлівни;**

жительки с. Білоцерківка,
дитини війни, ветерана праці
**ЩЕРБАНЬ
Катерини Василівни**

і висловлюють співчуття
рідним і близьким покійних.

Мова — інструмент мислення, ознака культури й засіб єднання

Мову образно називають обличчям людини, показником її культурного рівня. Адже з того, як хто говорить, чи вміє формувати свої думки, чи вживає слова-паразити складається уявлення про загальний розвиток особистості, її освіту й культурний рівень. І навіть вишуканий одяг, дорогий телефон, наявність автомобіля відступають на другий план, щойно людина починає говорити.

Про роль мови в житті людини, про проблеми вивчення рідної української мови ми попросили розповісти заступницю директора Білоцерківського ліцею, вчительку української мови та літератури Наталію Іванівну Писаренко.

Ми не випадково зустрілися з нею 21 лютого, бо саме цього дня відзначають Міжнародний день рідної мови. Україна долучилася до відзначення цього свята на державному рівні (після підписання відповідного Указу Президента) 2002 року — рівно 20 років тому.

Молодь вивчає українську

— Мова — знаряддя мислення: у ній відбивається інтелігентність людини, її повага до інших, її охайність у широкому розумінні цього слова, — вважає Наталія Іванівна. — Сьогодні мова — це не тільки засіб спілкування, мислення, пізнання світу. Це ще й один із найпотужніших засобів єднання.

— Українська мова пройшла непростий шлях розвитку: її століттями забороняли, утискували, потім намагалися асимілювати з російською. Частина українців цуралася говорити рідною мовою. Зараз говорити українською стало ніби й престижно, патріотично, але виявилось, що багато людей не вміють цього робити...

— Розумієте, немає такої людини, яка знала б рідну мову бездоганно. Нездарма кажуть, що чужу мову можна опанувати за порівняно короткий проміжок часу, а рідну треба вивчати ціле життя.

Справді, українська мова тривалий час зазнавала утисків і заборон, мовне питання нерідко використовували політики, щоб залучити на свій бік виборців.

Зараз ми можемо вільно використовувати українську мову в усіх сферах суспільного життя. Більше того, останнім часом стає престижно розмовляти гарною українською мовою, приходить розуміння того, що добре знання мови — важливе професійне вміння для людей різних спеціальностей.

Водночас у свідомості значної частини населення України досі зберігаються негативні стереотипи щодо неповноцінності української мови. Тому й сьогодні питання культури повсякденного мовлення українців, на жаль, не втратило свого драматизму.

На мою думку, нині саме молоді відводиться важлива роль у зміцненні престижу рідної мови. Саме від молоді залежить, якою буде наша мова в майбутньому.

Коли Україна набула незалежності, єдиною сферою, де українська мова широко вживалася, стала освіта. В усіх навчальних закладах почали поступово впроваджувати українську як обов'язкову мову навчання. Що дає школа людині? Школа формує не тільки компетентного мовця, а й національно свідому, духовно багату мовну особистість.

Звичайно, успішність цього процесу залежить від багатьох чинників, зокрема й від виховання в сім'ї. Скільки б не старався вчитель, лише одні його уроки не дадуть

результату, якщо в повсякденні дитина спілкуватиметься іншою мовою або чути-ме з вуст батьків, які є для неї взірцем для наслідування, нецензурну лексику, слова-паразити, русизми...

— Вважається, що сучасні діти стали менше читати, відпала потреба писати листи, отже, формувати свої думки на папері. Для спілкування в Інтернеті достатньо окремих коротких фраз...

— Безперечно, слабкий інтерес до читання класичних творів художньої літератури збіднює словниковий запас дітей, ускладнює процес висловлення власної думки.

На формування мовленнєвої поведінки впливають і пошук інформації в Інтернеті, спілкування з однолітками в соціальних мережах, перегляд фільмів іншою мовою. Тому в багатьох людей виникає проблема у користуванні засобами рідної мови в різних життєвих ситуаціях і сферах спілкування.

Але я не вважаю, що ця проблема притаманна лише молоді. Переконана: якщо попросити людей старшого віку написати елементарну заяву, далеко не кожен справиться із цим завданням. У всі часи були люди, які мало читали, недостатньо навчалися в школі й не займалися саморозвитком у подальшому житті. Та якщо люди старшого віку не могли цього зробити через війну, бідність та інші проблеми, то сучасна молодь практично не має перешкод для читання й саморозвитку.

Я працюю на посаді вчителя української мови й літератури у Білоцерківському ліцеї понад 10 років — після того, як 2011 року закінчила факультет філології та журналістики Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Приємно відзначити, що є діти, для яких українська мова — це не лише навчальний предмет, а значно глибше поняття. Вони постійно підвищують рівень володіння рідною мовою, беруть участь у творчих конкурсах, олімпіадах, змаганнях.

Переможцями цьогорічного II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови й літератури стали учні нашого Білоцерківського ліцею Діана Озар (II місце), Анастасія Никін (III місце). У II етапі XXII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика відзначилися Вікторія Харченко (II місце), Богдан Москвиченко (II місце), Діана Озар (III місце). Учень 6 класу Володимир Кравчун — серед переможців II Всеукраїнського відкритого марафону з української мови (I місце).

Школярі поглиблюють знання з української мови, беручи участь у дистанційних олімпіадах на освітніх платформах «Всеосвіта», «На Урок», «Олімпус», Всеукраїнській українознавчій грі «Соняшник», позакласних шкільних заходах. Сподіваюся, що в недалекому майбутньому рідна мова стане «мовою престижу, освічених, розумних та успішних людей».

Суржик та інше «сміття»

— Останнім часом стало «модно» розбавляти українську мову словами іноземного походження. Ця «мода» особливо поширена серед молоді. Ваша думка: це нормально для мови чи ні?

— Коли вживати слова і словосполучки іншої мови, не руйнуючи граматичної основи, фонетичних особливостей української, зберігаючи її красу, користуватися її невчепним лексичним і фразеологічним багатством, то такий процес природний і не викликає заперечень. Гірше, якщо людина штучно вводить у своє мовлення іноземні слова, бо не знає відповідних українських,

Наталія Іванівна зі своїми вихованцями.

або щоб справити враження, похизуватися знанням англійської мови... Мене особисто це обурює.

Так само вважаю недоречним засмічення літературної української мови діалектами. Навіщо вживати польське слово «пательня», яке набуло поширення в Західній Україні, якщо є суто український відповідник «сковорода»? Або «наразі» замість «зараз», «цьогоріч» замість «цього року»?

— Загальновідомо, що в основі української літературної мови лежить наш полтавський діалект. Але для нього характерне таке поняття як суржик. Чи не можна припустити, що він колись стане «академічним»?

— Суржик — це теж хвороба мови, яка її засмічує. Тривалий час українська мова тісно співіснувала поряд із російською, й це неминує вплинуло на нашу рідну мову.

Загалом існують певні закони розвитку контактуючих мов, які передбачають запозичення. Однак не можна довільно змішувати слова української та російської мов, відмінюючи слова і сполучаючи їх за зразком російської. Бо скалічена мова отуплює людину, зводять її мислення до примітиву.

На моє переконання, мова виражає не тільки думку. Слово стимулює свідомість, підпорядковує її собі, формує.

Українською мовою розмовляли наші діди та прадіди, а матері та бабусі співали колискові. Наш народ сміявся і плакав рідною мовою.

Українська мова вижила попри заборони, переслідування, зневажливе ставлення, підступні дії. То невже тепер, коли в суспільстві утверджується наша рідна українська мова, ми дозволимо собі засмічувати її?

Бережімо музику рідного слова

— У світі існує близько 6 тис. мов, причому приблизно половина з них під загрозою знищення. Тому в жовтні 1999 року 30-та Генеральна конференція ЮНЕСКО й започаткувала Міжнародний день рідної мови...

— Втрача мови — то втрача самобутності, перший крок до знищення народу. Недарма ж відома українська письменниця Ліна Костенко свого часу сказала: «Нації вмирають не від інфаркту. Спочатку їм відбирає мову».

Для кожної людини її мова — найкраща, найвзрушливіша. Це — загальновідома істина. Людина, яка не хоче знати рідної мови, руйнує те, що повинно стати фундаментом її особистості.

Людина може володіти кількома мовами, залежно від її здібностей, нахилів і

прагнень, але найкраще, найдосконаліше має володіти, звичайно, рідною мовою. Тим більше, що наша українська мова напрочуд мелодійна. Її фразеологічне багатство, величезні словотворчі можливості дістали загальне визнання 1934 року у Парижі на всесвітньому конкурсі краси мов, де українська посіла третє місце (на першому — французька, на другому — перська). Нелегко вберегти музику рідного слова в постійному звучанні інших мов, в оточенні безграмотної реклами, навіть безграмотних книжок, але це треба обов'язково робити!

— А може, немає потреби у правильному користуванні мовою: нехай недолугого буде видно здалеку?

— Ні, це неправильна позиція. Мова — знаряддя мислення: у ній відбивається повага людини до інших людей, її охайність у широкому розумінні цього слова. Поводитися з мовою як-небудь — значить і мислити як-небудь: неточно, приблизно, неправильно.

Нашою національною хвилю є той глибоко шкідливий стан, коли найавторитетнішим джерелом знання мови стає: «Бо в нас так говорять!» чи «А мені так подобається». Боротьба за чистоту й високу мовну культуру — це боротьба за культуру взагалі. З культурою мови пов'язують уміння правильно говорити й писати, майстерно добирати, вживати слова відповідно до конкретної ситуації. Не забуваймо, що успіх стосунків між людьми часто теж залежить від мовлення.

— Можливо, дасте якісь поради, як очистити свою розмовну мову чи збагатити свій словниковий запас?

— Порадила би всім, хто хоче поглибити свої знання з мови, читати якнайбільше різноманітних книжок, причому бажано не в електронному вигляді, а «живих», до яких можна заглянути, доторкнутися руками, погортати сторінки. Що більше читаєш, то більше збагачуєшся і мовними скарбами, й духовними.

Користуючись нагодою, вітаю всіх читачів із Міжнародним днем рідної мови! Бажаю бути гідними дорожочинного скарбу, що дістався нам у спадок, — рідної мови. Нехай рідна мова завжди буде оберегом для кожного з нас у бурхливому життєвому морі, а материнське слово ніколи не зникає з наших уст. Бережімо наш скарб — рідну мову, примножуймо її багатства! Єднаймося навколо рідної мови!

— Дякую за розмову.

Спілкувалася Зінаїда МАТЯШОВА.

Як в інших країнах бережуть рідну мову

У багатьох країнах на державному рівні dbають про збереження рідної мови та карають за засмічування її іноземними словами.

Не треба далеко ходити: у сусідній Польщі офіційне вживання кожного іномовного слова визначає спеціальна комісія з тридцятьох

провідних мовознавців. За забруднення мови термінами чужого походження з винних можна стягнути штраф до 30 тис. доларів. Закон зобов'язує замінити польськими всі іноземні слова на рекламних носіях, у вуличних вітринах, назвах крамниць, кафе, інструкціях для користування товарами і на їхньому упакованні та в інших документах. Передбачено також штрафувати депу-

татів польського сейму за публічну лайку.

Неточне, неграмотне вживання слів у Франції теж тягне покарання. Кожен громадянин може подати до суду на газету за вжиття без потреби англійське слово — й у разі виграву судового процесу видання зазнає чималих фінансових збитків.

А група німецьких мовознавців та літера-

турознавців ініціювала кампанію «За чистоту німецької мови». На засіданні Німецької академії мови і літератури вони запропонували відмовитися від уживання 4000 англізмів у царині поп-музики, реклами та комп'ютерів і замінити їх німецькими.

Японія — мононаціональна і, по суті, моноетнічна держава, проте й тут є спеціальна державна установа, яка dbає про чистоту й культуру японської мови. Вона періодично складає реєстри неологізмів та слів іноземного походження. А по телебаченню, кірм «мильних опер», ідуть фільми і навіть серіали на лінгвістичну тему.

Оголошення про початок громадських слухань проєктів державного планування і звітів про стратегічну екологічну оцінку

Для обговорення громаді надаються проєкти «Детальний план території земельної ділянки орієнтовною площею 27,0 га, розташованої за межами населеного пункту с. Бірки, обмеженої автодорогами О1701005 Коноплянка — Нове Остопове та О1701006 Коноплянка — Нове Остопове — Бірки на території Білоцерківської територіальної громади Миргородського району Полтавської області», «Детальний план території земельної ділянки орієнтовною площею 8,7га, яка розташована за межами населеного пункту с. Бірки, обмеженої автодорогою О170110005 Коноплянка — Нове Остопове на території Білоцерківської територіальної громади Миргородського району Полтавської області, для будівництва деревообробного підприємст-

ва», «Детальний план території земельної ділянки орієнтовною площею 46,0 га, розташованої за межами населеного пункту с. Огирівка на території Білоцерківської територіальної громади Миргородського району Полтавської області», «Детальний план території орієнтовною площею 27,0 га під будівництво свинокомплексу із закінченням виробничим циклом відгодівлі 24 тисячного поголів'я в рік за межами населеного пункту с. Вишняківка на території Білоцерківської територіальної громади Миргородського району Полтавської області» та «Детальний план території земельної ділянки площею 15,10 га, розташованої за межами населеного пункту с. Стінки на території Білоцерківської територіальної громади Миргородського району

Полтавської області», розроблені на підставі Рішення сьомої сесії восьмого скликання дру-го пленарне засідання виконавчого комітету Білоцерківської сільської ради Миргородського району Полтавської області «Про надання дозволу на розроблення детального плану території». Розробник — ФОП Кіріченко А. А.

У супроводі для громадських слухань надаються звіти про стратегічну екологічну оцінку містобудівної документації, що відіграють роль у забезпеченні ефективності системи СЕО в цілому, у відповідності до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

З матеріалами проєкту державного планування і звіту про стратегічну екологічну оцінку можна ознайомитися в Білоцерківській сільсь-

кій раді Миргородського району Полтавської області та на сайті Білоцерківської об'єднаної територіальної громади <http://biloteg.org.ua>. Строк подання пропозицій та зауважень до проєкту — 1 місяць з дня виходу оголошення.

Час та місце проведення громадських слухань: 9 березня о 14.00 у будинку культури с. Білоцерківка Миргородського району Полтавської області.

Пропозиції та зауваження подавати до Білоцерківської сільської ради за адресою: 38340, Полтавська обл., Миргородський р-н, с. Білоцерківка, вул. Першотравнева, буд. 9, тел. 05345-94342.

Шановні жінки!

Свято 8 Березня має понад столітню історію, й за цей час воно неодноразово зазнавало трансформацій. Спочатку це був день, коли жінки вели боротьбу за свої політичні, економічні та соціальні права. Згодом 8 Березня стало днем миру та жіночої солідарності. Ще пізніше втратило своє політичне забарвлення й перетворилося на свято, коли вишановують усіх жінок. Зараз же йому нерідко приписують сексистське забарвлення.

Та як би там не було, 8 Березня – це гарний привід для нас, чоловіків, освід-

читися в любові та безмежній повазі до жінок.

Без жінки неможливе саме життя. Жінці ми завдячуємо своєю появою на світ, першими несміливими кроками у дитинстві, здобутками в дорослому житті. Є жінки, які надихають чоловіків на величні справи чи спонукають до героїчних вчинків. А є жінки, які, навпаки, оберігають чоловіків від зайвих хвилювань, беруть на себе всі клопоти й проблеми, нерідко змушують відмовлятися від високої мети. Тож нехай мене вибачать усі чоловіки, але саме завдяки жінкам ми, чоловіки, є такими, якими є, й чогось досягаємо у житті.

Дорогі, любі, шановні жінки! Ви – наш сімейний затишок і душевна підтримка у важку хвилину, надійна опора в роботі, наше натхнення і стимул до шляхетних учинків.

Від усієї душі бажаю вам міцного здоров'я, жіночого щастя і, звичайно ж, кохання. Хай поруч із вами завжди будуть вірні друзі та той чоловік, із яким не страшно будь-які життєві негаразди.

Віктор КОРАБУН,
голова ради директорів ПП «Білоцерківська агропромислова група», депутат Полтавської обласної ради.

Дорогі жінки, шановні колежанки!

Жінок зазвичай називають слабкою статтю. Однак жінки – це та могутня частина суспільства, на плечах якої значною мірою тримається економіка, виховання підростаючого покоління, сім'я, громадська діяльність.

Чому так склалося в українському суспільстві, що жінки здебільшого працюють там, де нижчі заробітні плати й більша відповідальність. Такі галузі як освіта, торгівля, медицина, соціальний захист тощо мають переважно «жіноче обличчя».

Можливо, це тому, що жінкам притаманні співчуття, милосердя, висока відповідальність та здатність домовлятися, йти на компроміси.

Близько половини працівників ПП «Білоцерківська агропромислова група» – це жінки. Вони зарекомендували себе як справжні професіоналки своєї справи, наполегливі, відповідальні та ініціативні працівниці. Багатом притаманна творча уява, й вони продукують сміливі ідеї, завдяки яким наше підприємство постійно розвивається.

Напередодні Міжнародного жіночого дня 8 Березня щиро вітаю працівниць підприємства та всіх жінок громади зі святом. Бажаю здоров'я, успіхів, достатку, благополуччя, миру, злагоди й розуміння в родині й в колективах та всього, всього найкращого. Хай кожен ваш день буде світлим, сонячним і по-весняному прекрасним, хай вас оминають життєві хмари та негоди. Хай на вашій життєвій ниві квітнуть радість, добро, любов і впевненість у майбутньому.

Оксана КОРАБУН,
генеральний директор ПП «БІАГР»,
депутатка Білоцерківської сільської ради.

Шановні жінки
Білоцерківської громади!

Разом із настанням весни і пробудженням природи приходять на землю світле і радісне свято – 8 Березня, Міжнародний жіночий день.

Лагідні сонячні промінчики не лише зігрівають землю, вони п і д н і - м а ю т ь н а с т р і й та додають оптимізму. Так і жінки: вони в м і ю т ь

залагоджувати конфлікти, створювати затишок і гарний настрій.

Жінки уособлюють доброту, ніжність, красу, кохання і материнську любов. Можна лише дивуватися, як їм вдається невтомно працювати на підприємствах і в установах, вести домашнє господарство, виховувати дітей та бути активними в громадському житті. Й при цьому бездоганно виглядати та випромінювати оптимізм, терпіння, доброзичливість.

Шановні жінки! Залишайтеся такими завжди. Від щирого серця бажаю вам постійного відчуття щастя, щоденної радості, чарівних почуттів кохання та ніжності, гарного настрою і впевненості в собі. Хай вас і ваших рідних супроводжують удача, достаток, здоров'я, а Україну – мир і процвітання!

Іван АЛЕШЕНКО,
Білоцерківський сільський голова.

Міжнародний жіночий день
чи День української жінки?

Українська жінка здавна мала значно більше прав, ніж її подруги в інших країнах. Це в сусідній Росії існував домострой, який дозволяв лупцювати жінку до смерті, та ще й виправдовував деспота-чоловіка: «Бйот – значіт, любіт». І саме «старший брат» нав'язав нам зневажливе ставлення до жінки й матюки – брудну лайку, побудовану всуціль на ставлених збоченнях і насильстві над жінкою.

В Україні становище жінок було дещо іншим. Так, українська жінка тяжко працювала, постійно народжувала й опікувалася дітьми, не мала виборчих прав і була обмежена в отриманні освіти, але при цьому все ж почувалася людиною, особистістю, жінкою. Вона завжди мала (і демонструвала!) незалежний та волелюбний характер, відстоювала свою точку зору, нерідко змушувала чоловіків рахуватися з собою.

Німкеня з качалкою? Це неможливо

За часів Ярослава Мудрого жінка вступала в права володіння майном після смерті чоловіка й могла подати до суду, щоб домогтися своїх прав нарівні з чоловіками.

У козацькі часи, коли чоловіки надовго полишали свою домівку, становище жінки в суспільстві лише зміцнилося. Бо жінки самотужки давали лад у господарстві, виховували дітей і були головними в родині.

Згадаймо фольклор – усну народну творчість. Чи багато ви знаєте побутових пісень, де б жінки били? Немає таких. Хіба вороги в полон узяли.

Чи, може, є пісні про домінування чоловіка над жінкою? Навпаки, є жартівливі пісні про те, як «на току, на базарі жінки чоловіків продавали».

Українську жінку нерідко називали «чортом у спідниці». Ще частіше зображували з рогачем чи качалкою в руках: вона чекала на п'яного чоловіка, щоб провести з ним «виховну роботу». Ви можете уявити німкеню чи французьку з рогачем або качалкою? Або російську селянку? Звичайно ж, ні!

Лише в другій половині XIX ст. жінки в Європі та США починають боротися за свої права. Як результат цієї боротьби – на початку XX ст. з'являється Міжнародний жіночий день.

Від Дня жінок до Свята весни

Уперше цей день відзначили американські жінки 28 лютого 1909 року. У місті Нью-Йорк відбувся мітинг, а потім марш-парад, у якому взяли участь близько 15 тис. жінок! Вони вимагали рівних із чоловіками умов праці та її оплати, а також рівних виборчих прав. Со-

ціалістична партія Америки вирішила щороку проводити такий захід і назвала його «Національний день жінки».

Через рік про це дізналися учасниці Другої міжнародної конференції жінок-соціалісток, що відбувалася в Копенгагені (Данія). Полум'яні революционерки Клара Цеткін і Роза Люксембург, надихненні прикладом американських жінок, запропонували щороку за зразком Міжнародного дня праці відзначати День жінок.

Ще через рік, 19 березня 1911 року, жінки в Австро-Угорщині, Данії, Німеччині й Швейцарії вийшли на вулиці міст на знак боротьби за свої виборчі права. У наступні роки акції відбувалися в різні дні (зазвичай вихідні) наприкінці лютого чи на початку березня, аж поки 1921 року Комуністична конференція жінок установила єдину дату для цього свята – 8 березня.

Коли в Росії до влади прийшли більшовики, вони заявили, що «подарували» жінкам рівні права, отже, боротися далі немає сенсу. Акценти Дня жінок відтоді зміщуються на класову боротьбу. Свято стали називати днем солідарності пролетарок у всьому світі. А на тогочасних плакатах здебільшого зображували саме волевих і воєвничих робітниць, рідше – робітниць і селянок.

1921 року 8 Березня проголосили державним святом у СРСР. Однак знадобилося ще 45 років, аж поки 1966 року державне свято стало вихідним днем. Відтоді його стали називати Міжнародним жіночим днем.

Із 1977 року за рішенням ООН 8 березня отримало назву «Міжнародний день боротьби за права жінок і міжнародний мир». У деяких країнах така назва (і таке трактування) свята зберігаються донині.

Проте в більшості країн, де відзначають 8

Березня (це здебільшого країни колишнього соціалістичного табору) політичне забарвлення свята поступово зійшло нанівець. Міжнародний жіночий день перетворився на свято жіночності й весни.

У 70-80-ті роки в Радянському Союзі з'явилася традиція вітати з 8 Березня матерів, бабусів і навіть дівчаток-однокласниць. На тогочасних вітальних листівках масово з'являються герої мультиків.

Квіти й привітання:
приймати чи ображатися?

У незалежній Україні тривалий час зберігалися радянські традиції святкування 8 Березня. Напередодні в трудових колективах чоловіки вітали своїх колег, вручаючи їм тюльпани, шоколадки чи інші нехитрі подарунки. А безпосередньо 8 Березня надягали фартухи та ставали до плити, на один день звільняючи дружин від ролі господарки. Нещодавня спроба декомунізувати свято, відмінити його чи хоча би зробити 8 Березня робочим днем наштотувала до величезний спротив у суспільстві й зазнала краху.

Водночас деяка частина суспільства переосмислила свято і вважає його днем боротьби за права жінок. Починаючи з 2008 року, громадські організації 8 березня запускають флешмоби на підтримку гендерної рівності. Жінки відмовляються від квітів, виходять на жіночі марші, а Вікіпедія оголошує марафон написання матеріалів про жінок. Як тільки не називають 8 Березня у соцмережах: і «пережитком соціалізму», й «святком хитрих єврейок» (натякаючи на ініціаторок цього свята Клару Цеткін і Розу Люксембург), і «гидким святом прийдешньої весни»... Жінок обурюють шаблонні привітання й побажання

посадовців. Вони вважають, що фрази типу «Дякую вам, що прикрашаєте наше життя», квіти і навіть грошові премії демонструють неповагу до них.

Звичайно ж, кожна жінка сама вирішує, що робити 8 березня: приймати вітання чи ображатися та йти на мітинг. Та все ж здається, що настав час переосмислити саму суть Міжнародного жіночого дня. В Україні замість совецкого 23 февраля з'явилося аж два українських свята – День Збройних Сил і День захисника та захисниці України. Хочеться вірити, що в недалекому майбутньому замість 8 Березня матимемо свято, наповнене глибоким українським змістом. Наприклад, День української жінки...

За матеріалами Інтернет підготувала
Дарина СОЛОДКА.

Мудрі слова
видатної жінки

Ліна Василівна Костенко — українська письменниця, поетеса-шістдесятниця, якій 19 березня 2022 року виповниться 92 роки.

Ліна Костенко
(нар. 1930 р.)

Свого часу письменниця відмовилася від звання Героя України. Та передусім вона — сильна жінка і справжня патріотка своєї країни. У народі Ліну Костенко називають совістю української нації.

Пропонуємо вашій увазі пронизливі цитати Ліни Костенко, наповнені мудрістю та силою.

Людам не те що позакладало вуха — людам позакладало душі.

Мова — це також обличчя народу, воно тяжко спотворене.

Я скорше дуба віржу, ніж мене поставлять на коліна.

Поразка — це наука. Ніяка перемога так не вчить.

Страшні слова, коли вони мовчать.

Людина лише тоді по-справжньому дорожить життям, коли в неї є щось несумірно дорожче за власне життя.

Людина така, яке її уявлення про щастя.

Сім'я — це джерело, водами якого живиться повноводна річка нашої держави.

Єдиний, хто не втомлюється, — час.

І кожен фініш — це, по суті, старт.

З-за ґрат свободу краще видно.

І жак не в тому, що щось зміниться, — жак у тому, що все може залишитися так само.

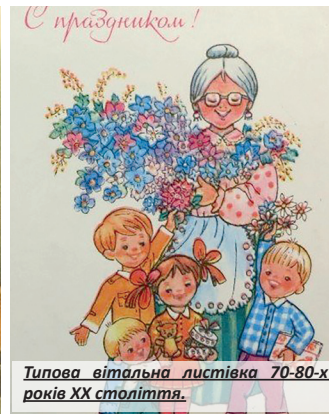
Бог з вами, люди. Все, до чого ми байдужі, байдуже до нас. Через те ми такі смертельно самотні.

У кожного своя пустеля і свої міражі.

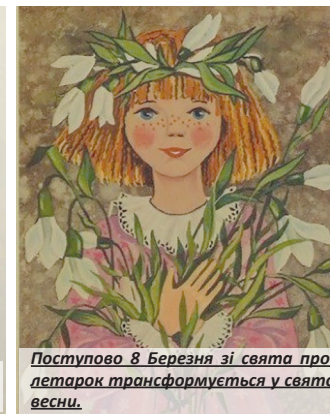
Я нічого не боюся. Я боюся тільки причетності до ідіотів.

Такими листівками вітали наших бабусь і мам.

Типова вітальна листівка 70-80-х років XX століття.

Поступово 8 Березня зі свята пролетарок трансформується у свято весни.

Вітати не можна відмінити! Де поставимо кому?

То як бути жінкам 8 березня: приймати вітання чи йти на мітинг? А чоловікам: поздоровляти «прекрасну половину людства» чи все ж утриматися, щоб не образити жінок?

Ми запитали про це в шанованих у громаді людей – як жінок, так і чоловіків. Прикметно, що всі вони були одностайними в тому, що 8 Березня – прекрасне свято, яке в жодному разі не можна відмінити. Утім, надаємо слово нашим респондентам.

Юрій Володимирович Кордубан, генеральний директор ТОВ «Білагро», депутат Білоцерківської сільської ради:

– Може, декому я видаватимуся старомодним, однак вважаю 8 Березня гарним і потрібним святом. Це, якщо хочете, зайвий привід висловити захоплення жінками.

Для мене 8 Березня – це свято передусім жінки-матері. Бо саме завдяки жінці ми приходимо в цей світ, продовжуємо свій рід і зрештою залишимо якийсь слід у майбутньому.

Сучасні жінки мають право на вільний вибір пріоритетів у своєму житті й нерідко обирають кар'єру. Вони досягають вагомих висот у різних галузях економіки, в культурі, науці, спорті. Я з повагою ставлюся до такого вибору, захоплююся досягненнями цих жінок, проте вважаю, що головне покликання жінки – це виносити, народити й виховати дитину. Без жінки чоловік цього не зробить! Тому ще з більшою повагою ставлюся до жінок, які зуміли одночасно реалізуватися і в роботі чи громадській діяльності, і як дружини та матері.

Я вітаю з 8 Березня як найближчих і найдорожчих для мене жінок – маму, дружину, донечок – так і друзів, кумів, своїх підлеглих.

Та особливі слова вдячності напередодні свята хочеться адресувати пайовикам ТОВ «Білагро». Це переважно жінки старшого віку, які практично все життя тяжко працювали в колгоспі, ростили дітей, відмовляли собі в найнеобхіднішому... У них не було не те що свят – нормальних вихідних чи відпусток. Зараз, на схилі літ, колишні колгоспниці мають купу болячок і мізерну пенсію. Наше товариство постійно підтримує своїх пайовиків, але, повірте, це лише краплина порівняно з тим, на що заслуговують сільські трудівниці.

Користуючись нагодою, вітаю зі святом усіх жінок нашої громади та бажаю щастя, удачі, міцного здоров'я, а ще – кохати й бути коханими, відчувати щастя материнства.

Роман Володимирович Коваленко, директор ТОВ «БІАГР»:

– Я народився й виріс у ті часи, коли ніхто не сумнівався в необхідності святкувати Міжнародний жіночий день. Тому не бачу нічого дивного в тому, щоб привітати жінок із цим святом.

Світ стрімко змінюється, сучасна молодь, яка народилася й виросла в незалежній Україні, зовсім не така, як ми. У них інший світогляд, інші цінності, інші підходи до жит-

тя. Можливо, з часом цього свята не буде або воно отримає інше значення.

Нещодавно в Україні заборонили в оголошеннях про прийом на роботу вказувати вікові обмеження чи стать. На нашому підприємстві така політика існувала задовго до запровадження цих норм. Головне – ділові якості й професійні вміння. Ми ніколи не обмежуємо жінок у праві займати ту чи іншу посаду. І завжди оплачуємо лікарняні по догляду за дитиною. Якщо виникає потреба – відпускаємо працівницю додому. При цьому ніхто не зловживає тим, що в нього маленькі діти.

На ПП «БІАГР» працює приблизно порівну жінок і чоловіків. Серед керівників структурних підрозділів – моїх заступників – більшість жінки. Вони відповідальні, працьовиті, наполегливі, творчі й ініціативні. У багатьох є діти, дехто самотужки виховує дітей, але це зовсім не впливає на роботу.

Хотілося б згадати й нашого генерального директора Оксану Анатоліївну Кордубан. Вона – мама чотирьох чудових синів, а віднедавна ще й молода бабуся. Оксана Анатоліївна горить на роботі, продукує цікаві ідеї, пропонує нестандартні рішення. При цьому цікавиться життям колективу, знає проблеми ледь не кожного працівника. І не тільки працівника! Бо вона ж іще депутат сільської ради й переймається життєдіяльністю громади.

Наші жінки чудові й усе встигають! То як не захоплюватися ними й не висловити їм свою вдячність і повагу?

Василь Володимирович Коваленко, директор ТОВ «Білагро»:

– Міжнародний жіночий день 8 Березня – гарне свято, й відмовлятися від нього не треба. Тож обов'язково слід привітати жінок, висловити їм свою повагу, побажати всього найкращого...

Так, жінками треба говорити компліменти не раз на рік, а щодня. І подарунки дарувати теж якомога частіше. Але ж це не привід, щоб відмінити 8 Березня! Бо так можна добалакатися до того, щоб відмінити День захисника України, бо захищати країну треба не лише 14 жовтня, а цілий рік...

Валентина Григорівна Дороніна, начальник відділу економічного розвитку та бухгалтерського обліку виконавчого комітету, депутатка Білоцерківської сільської ради:

– Мені як жінці приємно отримувати поздоровлення з 8 Березня. При цьому мене зовсім не ображає й не принижує, коли керівник будь-якого рангу називає жінок красивими, чарівними чи неповторними. Він же не освідчується в коханні особисто мені, він висловлює своє захоплення й повагу загалом до жінок.

Жінки виконують у суспільстві дуже багато соціальних ролей. Вони дочки, матері, бабусі, люблячі дружини, домогосподарки, берегині роду. Вони старанні працівниці, успішні керівниці, громадські активістки, депутатки... І цей перелік можна продовжувати.

Кожна жінка приміряє на себе одразу кілька ролей, одні їй пасують більше, другі – менше. Кожна залюбки обирає ту роль, яка їй найбільше подобається, де вона може себе найкраще проявити.

Як на мене, головне – не переплутати ці ролі: не виставляти напоказ свою жіночність на виробництві, в колективі, не бути авторитарною керівницею в сім'ї, не проявляти поступливість у громадській діяльності. Колектив – це колектив, а сім'я – це сім'я. Існують певні моральні засади, і їх треба дотримуватися. При цьому жінка завжди має залишатися жінкою. А жіноче свято чіпати не треба.

Світлана Миколаївна Захаренко, заступниця директора ПП «БІАГР» із заготівлі сировини, голова місцевого комітету профспілки:

– На нашому підприємстві склалися традиції обов'язково вітати жінок із 8 Березня, а чоловіків – із Днем козацтва та Днем захисників України.

З нагоди свята в конференцзалі збираються представники трудового колективу, їх вітає адміністрація. Усім жінкам напередодні 8 березня, а чоловікам – напередодні 14 жовтня підприємство виплачує премії.

Я вважаю, що це правильно, бо це неабияк згуртовує колектив. Приємно хоча б раз на рік відчувати себе жінкою, а не просто партнером чи колегою.

Українська жінка – це жінка-трудівниця. Вона розумна, красива, роботяща й практична. Вона знайде вихід із будь-якої ситуації, без нічого створить затишок і свято. В голодовку українські жінки рятували своїх дітей, чоловіків, свої сім'ї...

Зараз, звичайно, інший час, але сучасна жінка трудиться і на роботі, й по господарству. Вона постійно в клопотах, постійно дбає про дітей, сім'ю, розвивається між роботою і домашнім господарством.

Я не проти того, щоб кожен день був святом. Та хай хоча би один день жінка відчує себе жінкою, королевою, красунею! Цього дня ми, жінки, наряджаємося, занурюємося в атмосферу свята, можемо дозволити собі помріяти...

Олександр Ігорович Мищенко, начальник сирцеху ПП «БІАГР»:

– У мене в цеху працює понад 100 жінок, і треба сказати, що окремі види робіт жінки виконують краще від чоловіків. Чоловікам інколи бракує посидючості, вони довго не можуть виконувати рутинну роботу. А жінки відповідальні, старанні, уважні до деталей. Крім того, вони можуть пожартувати, розрядити обстановку, створити в колективі дружню атмосферу.

Що не кажіть, але чоловіки й жінки дуже різні. І їхні соціальні ролі на землі теж різні. Такими нас створила природа. Проте саме завдяки тому, що ми такі різні, ми доповнюємо один одного.

8 Березня – це свято жіночності. Та й святкують його весело, коли все навкруги розквітає. Тому вважаю, що цього дня треба обов'язково привітати жінок, і не зайве від-

значити не лише їхні професійні здобутки, а й суто жіночі риси: чарівність, красу, доброту, милосердя, терплячість. Зі святом вас, шановні жінки!

Наталія Олександрівна Іщенко, заступниця директора з логістики та транспорту ПП «БІАГР»:

– Мені приємно бути жінкою, і я щаслива від цього. Прекрасно, що є таке свято: Міжнародний жіночий день.

Переконана: жінка завжди повинна залишатися жінкою. Навіть якщо не вистачає часу, все ж треба стежити за собою, не опускається й виглядати охайно, модно, сучасно.

Є жінки, які постійно підкреслюють, що вони жінки, змушують чоловіків наввипередки демонструвати знаки поваги. Це можна робити десь в інтимній обстановці, а не на роботі.

Я зовсім не проти того, щоб трохи пожартувати в колективі, адже це створює дружню й щиру атмосферу, поліпшує стосунки, сприяє подальшій командній роботі. Але все повинно бути доречним і в міру.

Знаєте, що я найбільше ціную на ПП «БІАГР»? Те, що тут звертають увагу на ділові якості.

Керівництво помічає ініціативних, творчих, високопрофесійних працівників і просуває їх кар'єрними сходами. При цьому зовсім неважливо, чоловік ти чи жінка.

Олександр Миколайович Пипко, заступник директора ТОВ «Білагро», депутат Білоцерківської сільської ради:

– Однозначно: це свято обов'язково треба відзначати. І вітати жінок теж треба обов'язково. Це ж вияв поваги до матерів, дружин, колег по роботі.

Може, я помиляюся, але всі ці феміністки, які виходять на мітинги, таким чином намагаються привернути увагу до себе.

Кажуть, що в Україні забагато свят, забагато вихідних днів. А мене найбільше непокоїть, що окремі свята не відзначають належним чином. Наприклад, День працівників сільського господарства. Чому напередодні немає святкового концерту по телевізору? Люди все життя працювали на тракторах, комбайнах чи біля корів, у них не було ні нормальних вихідних, ні відпусток. То неже вони не заслужили на гарне вітання чи душевну пісню?

Я з вдячністю згадую свою маму, яка все життя пропрацювала на фермі. Саме вона навчила мене працелюбству й наполегливості, а ще – любові та поваги до простих сільських людей. Дякую бабусі, яка ділилась життєвим досвідом. Дякую дружині за постійне терпіння, підтримку й мудрі поради. Дякую колегам по роботі, які щодня підставляють своє плече і вчать мене чомусь новому. З нагоди свята 8 Березня хочу привітати всіх жінок та побажати їм завжди бути щасливими, здоровими, коханими, оточеними ніжністю і турботою. Свята вам щодня!

**Спілкувалася
Зінаїда МАТЯШОВА.**

Що таке імунітет і з чим його «ідять»

Слово «імунітет» походить від латинського «*immunitas*» – «нечутливий, звільнений від чогось».

Здавна помічено, що деякі люди нечутливі до інфекційних хвороб. Навіть коли повсюди панували епідемії тифу, холери, чуми тощо, вони лишалися здоровими. Такі люди не знають, що таке грип чи ангіна. А дехто, навпаки, безперервно хворіє на застуди та інші захворювання. Про таких кажуть: «У нього слабкий імунітет».

Що таке імунітет? Від чого він залежить і чи можна його зміцнити? Напередодні Всесвітнього дня імунітету, який відзначають 1 березня, ми попросили відповідати на ці запитання директорку Центру ПМСД Білоцерківської сільської ради М. С. Яремко.

– Імунітет – це здатність імунної системи зберігати цілісність і сталість внутрішнього середовища організму, – пояснює досвідчена лікарка. – Імунна система складається з двох основних компонентів. Це так званий клітинний імунітет, тобто боротьба клітин імунної системи з чужорідними речовинами, та гуморальний імунітет – вироблення антитіл або імуноглобулінів (їх прийнято ділити на п'ять класів), які теж допомагають знешкоджувати чужорідні структури. А тому імунна система виконує два важливі завдання: заміну трансформованих або пошкоджених клітин різних органів тіла і захист від проникнення чужорідних агентів. Таким шляхом забезпечується протиінфекційний, протипухлинний захист і генетична стабільність організму.

Алергія – одна з ознак імунітету

– «Мишенню» імунної системи найчастіше стають мікроби та віруси – носії чужорідної генної інформації, що проникають у внутрішнє середовище організму, – продовжує Марина Сергіївна. – Тому коли говорять про імунітет, найчастіше мають на увазі здатність організму відбити навалу збудників інфекцій.

Та іноді організм «перестраховується» і сприймає як ворожих агентів абсолютно нешкідливі, на перший погляд, компоненти навколишнього світу: деякі харчові продукти, найдрібніших кліщів, що живуть на шкірі, пилок рослин. Імунна система із небувалим завзяттям починає обєригати організм від їхнього проникнення. Ця реакція носить назву алергії. Тож чхання, кашель, слъозотеча, почервоніння шкіри і свербіж – не це інше, як прояв імунітету. У такий спосіб організм обороняється від «інтервентів».

Стреси, антибіотики й загальна байдужість

Розрізняють два види імунітету: природний (тобто той, що дістався від народження) та набутий (у результаті щеплення або пере-

несеної хвороби).

Причинами негараздів із імунною системою медики вважають стреси, шкідливі звички (зокрема алкоголізм, куріння), зайву вагу, часте застосування антибіотиків, самолікування й загалом зневажливе ставлення людей до свого здоров'я та здоров'я своїх рідних. Батьки не дбають про загартовування дітей, не приділяють належної уваги їхній фізичній активності.

Щоб привернути увагу суспільства до проблем із імунітетом, спонукати людей зміцнювати захисні сили організму, 2002 року Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила 1 березня Всесвітнім днем імунітету.

Імунні клітини виробляють в слизовій оболонці кишечника

М. С. Яремко наголошує: стан імунної системи на 90% залежить від стану кишечника, у слизовій оболонці якого й виробляються імунні клітини.

Понад 500 відомих на сьогодні мікроорганізмів, що «населюють» людський кишечник, зосереджені у товстій та прямій кишках. Чимало з них відіграють позитивну роль у нашій ждиттєдіяльності: виробляють ферменти для перетравлювання їжі, знешкоджують токсичні речовини, синтезують вітаміни тощо. Проте є й «недружні» – патогенні (хвороботворні) мікроорганізми. Між обома групами точиться постійна боротьба за виживання та джерела існування – їжу. Від того, на чію користь складається ця боротьба, і залежить наше здоров'я.

– За допомогою спеціальних аналізів можна визначити загальні імуноглобуліни в крові, зробити імунограму, а потім призначити медичні препарати, що зміцнюють імунітет, – пояснює лікарка. – Та набагато простіше й значно ефективніше дотримуватися здорового харчування і вживати так звані пробіотики та пребіотики.

Бійці невидимого фронту

Пробіотики (беруть свою назву від слів «рго» та «*bios*» – «для життя») – це живі мікроорганізми, що живуть у симбіозі з організмом «господаря», тобто взаємно поліпшують співжиття. Переважно це біфідо- та лактобактерії (лакто – значить «молочний»).

Пробіотиками є кефір, ацидофілін, лактовіт, симбітер, симбівіт, актімелъ тощо. Їх можна приготувати і в домашніх умовах, використовуючи свіже молоко, спеціальні закваски та дотримуючись рекомендованих технологій.

Потрапляючи в організм, пробіотики «оселяються» у товстому кишечнику й відновлюють баланс мікрофлори із переважанням корисної. У результаті поліпшується обмін речовин, знешкоджуються кишкові токсини, відновується синтез низки життєво важливих вітамінів, і людина зрештою чудово почувається.

А пребіотики – це продукти харчування,

необхідні для живлення корисної мікрофлори, її росту та поліпшення роботи кишечника. Це передусім харчові волокна, зокрема пектини, камеді і слизи (ними багаті вівсяна крупа, фрукти, ягоди, хліб із неочищеного борошна, нешлифований рис, квасоля). До пребіотиків також належать продукти, що містять речовину інсулін: топінамбур (земляна груша), артишоки, корені цикорію та кульбаби. Пребіотики здатні майже вдєсєтеро збільшувати вміст здорової мікрофлори.

– Щоб кишечник був здоровим і виконував усі свої функції без збоїв, слід регулярно вживати свіжі, сушені й заморожені фрукти (яблука, фініки, чорнослив тощо), ягоди (смородину, малину, виноград, родзинки, журавлину, чорницю), зернові (висівки, хліб із цільного зерна, вівсяну та гречану крупи), горіхи, овочі (моркву, капусту, буряк, зелений горошок, перець, баклажани, картоплю), а також морську капусту, – радить лікарка.

Солодко на язичі – сумно в животі

– А от прості вуглеводи (цукор, кондитерські вироби, солодкі напої) сприяють росту патогенної мікрофлори і пригнічують життєдіяльність корисної, – веде далі М. С. Яремко. – Тому солодощі варто замінити на сухофрукти, свіжі та печені яблука. Якщо все ж таки хочеться солодкого, то краще вживати мед, зрештою зефір і пастилу (вони хоча би містять пектини).

Підсилює дію про- та пребіотиків, зміцнює судини та капіляри (судини найдрібнішого калібру) вітаміни С. Тому бажано, щоб

щодня на вашому столі були лимон, відвар шипшини, солодкий перець, обліпиха – у них аскорбінова кислота перебуває у природній легкозасвоюваній формі.

І ще одна, але дуже важлива деталь, на якій наголошує Марина Сергіївна: усі мікроорганізми складаються з білків (протеїнів), тож холодної пори року яйця, дієтичне м'ясо, риба (передусім – жирна морська), м'який сир (той, що російською мовою називається «второг») також щодня мають бути на вашому столі.

Дієтична норма харчових волокон – 30–40 г (починати потрібно з невеликих порцій, поступово збільшуючи дозу). Для орієнтиру: 200 г хліба з борошна грубого помелу містять 16 г харчових волокон, 250 г овочів – 7 г, 250 г фруктів – 5 г. Денна норма кисломолочних продуктів – 1–2 склянки.

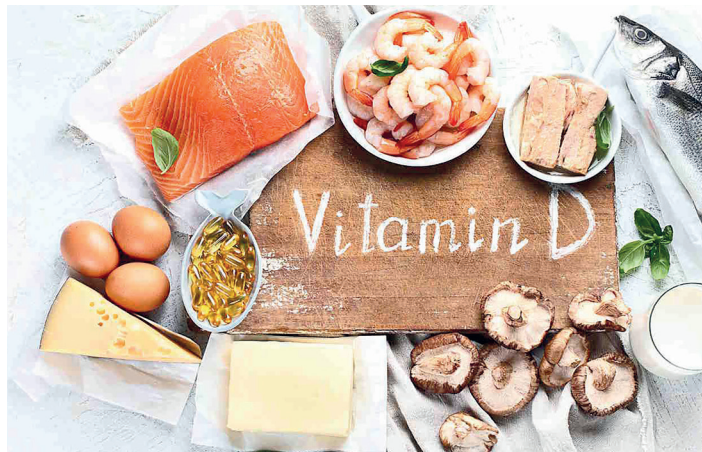
Головне – оптимізм

Навіть якщо ретельно вживати всі найкорисніші продукти, але ігнорувати свіже повітря, рух та повноцінний сон, ми таки залишимо «шпаринку» для послаблення імунітету. Пробижка чи хоча би прогулянка на свіжому повітрі наситить кров киснем, нормалізують рівень цукру і крові, виведуть токсини.

– Здоровий імунітет дозволяє людині уникнути більшості захворювань, прожити здорове і повноцінне життя, – підсумовує моя співрозмовниця. – Помічено, що закохані хворіють рідше. Загалом оптимістичні, життєрадісні люди менше страждають від хвороб і легше долають усі негаразди. Тому зміцненню імунітету сприяють гарний настрій, усмішка і оптимізм.

Спілкувалася Зінаїда МАТЯШОВА.

Вітамін D проти коронавірусу

Ізраїльські науковці близько року досліджували стан сотень пацієнтів, які захворіли на коронавірус. Учені з'ясували, що нестача вітаміну D в організмі провокує важкий перебіг хвороби. І навпаки: ті, у кого цей вітамін був у нормі або його концентрація була перевищеною, хворіли в легкій формі.

Вітамін D (кальциферол) відіграє важливу роль в організмі людини, він підтримує імунну систему. Його дефіцит може призвести до аутоімунних, серцево-судинних та інфекційних захворювань.

Крім того вітамін D допомагає організму засвоювати фосфор і кальцій, який може збільшувати щільність кісток. Особливо потрібен цей вітамін

дітям, які ростуть, та літнім людям. Бо майже половину людей віком від 50 років вражає остеопороз, який руйнує щільність кісток. Вітамін D також важливий для м'язового метаболізму, що теж зменшується з віком.

За рекомендаціями, нормальною вважається концентрація вітаміну D на рівні 20 нг/мл. Джерелами вітаміну D є жирна морська риба, яйця, збагачене молоко, сир, гриби, злаки.

На думку ізраїльських учених, вітамін D досить ефективний у боротьбі з COVID-19 незалежно від його штамів. Водночас науковці наголошують, що він не зможе замінити вакцинацію від коронавірусу.

Брак цього цінного елементу веде до втрати пам'яті й зору

У вас різко погіршилися пам'ять і зір? Ви швидко втомлюєтесь, не можете зосередитися на роботі? Можливо, у вашому організмі не вистачає йоду.

Накопичуючись у щитовидній залозі, йод регулює ритми обміну речовин і бере участь у виробленні гормонів тироксину і трийодтироніну. Від того, наскільки задоволена потреба організму в йоді, залежить і фізичний, і психічний стан людини. На відміну від багатьох інших речовин, йод не синтезується в нашому організмі, тому ми повинні отримувати його в готовому вигляді з їжі.

Дефіцит йоду призводить до дуже серйозних наслідків:

- У дітей сповільнюється розумовий і фізичний розвиток, з'являється схильність до хронічних захворювань, у дівчаток-підлітків можуть виникати порушення у формуванні репродуктивної функції. Різке зниження успішності в школі, поганий апетит і апатія – мож-

ливі ознаки того, що у дітей розвивається йододефіцит.

- У дорослих він може проявлятися гипотиреозом або тиреотоксикозом, зниженням гостроти зору, фізичної й інтелектуальної працездатності, прогресуванням атеросклерозу.

- У жінок можливі мимовільні аборти, мертвонародження, безпліддя, важкий перебіг або невиношування вагітності, анемія. Підвищується ризик народження дитини з ендемічним кретинізмом.

Як уникнути йододефіциту

Можна приймати спеціальні препарати після консультації в ендокринолога. Йодовмісні медикаменти небажані для алергіків, до того ж досить часто вони подразнюють шлунок. Їх безконтрольний прийом призводить до передозування, яке теж небезпечно для організму. Його симптомом – різке схуднення, підвищена збудливість, пітливість, тремтіння рук і тіла, висипання

на шкірі.

А ось при вживанні в їжу йодовмісних продуктів передозування практично неможливе, адже більша частина йоду виводиться з організму природним шляхом.

Головним джерелом йоду є морепродукти. Цей цінний елемент міститься також у хлібі, молоці й кефірі, вершках і сметані, річковій рибі, яйцях, картоплі, крупах, горосі, квасолі, яловичині й свинині, фруктах і ягодах.

Ідеальний продукт для профілактики йододефіциту – звичайна йодована сіль. Однак слід пам'ятати, що вона протипоказана людям із підвищеною функцією щитовидної залози, при гіпертонічній хворобі й патології нирок.

Нормалізувати кількість споживаного йоду – це ще не все! Важливо, щоб він потрапив у щитовидну залозу, засвоївся та надійшов у тканини й клітини організму. А допомагають процесу засвоєння йоду залізо й селен. При дефіциті останнього спожитий йод засвоюється лише на кілька відсотків.

До речі, такі елементи, як бром, фтор і хлор, які в таблиці Менделєєва перебувають поряд із йодом, можуть витіснити йод із обмінних процесів, заміщуючи його. При дефіциті йоду в харчуванні не варто користуватися фторованими зубними пастами, необхідно фільтрувати й відстоювати хлоровану воду, а також контролювати споживання брому: уважно читати етикетки на пляшках із питною водою.

Якщо кількість йоду в меню буде достатньою, фтору, хлору і брому не вдасться його потіснити.

<http://03info.com/>

Син Івана Штанька працює на тому ж тракторі, на якому колись працював батько

8 березня, коли повсюди поздоровлятимуть жінок із Міжнародним жіночим днем, приймати-ме вітання й житель с. Рокита Іван Андрійович Штанько. Чоловікові виповниться 75 років.

Він народився голодного 1947 року в Рокиті в родині простих сільських трударів. Батько передчасно помер у 52 роки, мамі судилося дожити до 83 років...

Раніше українці завжди, коли народжувалися діти, говорили: «З'явився на світ хлібороб» або ж: «коваль», «гончар» – залежно від професії батьків. Наші пращури вважали, що людина приходить у світ заради праці, тож не мислили, що хтось може не працювати й жити безцільно.

У родині Штаньків теж не уявляли життя без праці. Іван та його молодша сестра Люба змалку допомагали дорослим сапати город, висаджувати й вибирати картоплю, порати худобу, доглядати птицю. А ще тогочасних школярів постійно змушували працювати в колгоспі. На це ніхто не нарікав: таким було звичне життя сільських дітлахів.

В армії збирав урожай

Рокитянська школа була восьмирічною, й три роки – з 9 по 11 клас – Іван навчався в Радивонівці.

– *Іздив у школу велосипедом, долав відстань у 7 км приблизно за півгодини, – розповідає чоловік. – Правда, у негоду, дощ ходив пішки, і тоді доводилося виходити з дому на годину раніше. А після занять півтори години місив багнюку зворотнім шляхом...*

Після школи Іван Штанько пішов працювати в колгосп. Його одразу ж направили в Полтавський облавтоучкомбінат на чотиримісячні курси шоферів. Але попрацювати водієм у колгоспі юнак не встиг: навесні 1965 року його призвали в армію.

– *Наш призов був останнім, кому довелося служити три роки. Ті, хто призивався після мене, вже служили два роки, – свідчить І. А. Штанько. – Серед призовників одразу відібрали шоферів для роботи в колгоспах. На Полтавщині таких назбиралося до 200 чоловік. Нас повантажили у вагони й відправили в Росію на збирання зернових – везити хліб. Спочатку ми працювали на Кубані, потім – поблизу Уфи, а наприкінці – в Забайкаллі, в Іркутській області. Вже по снігу хліб возили.*

Лише після закінчення сільськогосподарського року солдатів розподілили по військових частинах. Наш земляк потрапив у секретну частину аж у Бурятській АРСР, що межує з Монголією.

Меліоративні роботи

Демобілізувавшись 1968 року, хлопець вирішив не повертатися в Рокиту, а осісти в Полтаві. Влаштувався водієм у БУ-39, однак пожити міським життям йому не вдалося.

В СРСР дуже поширеним було гасло «Лю-

дина – господар природи». Вважалося, що радянським людям цілком під силу перетворити пустелю на квітучий сад, осушити болота чи прокласти зрошувальні канали в пустелі. Науково-дослідні та проектно-вишукувальні інститути наввипередки пропонували сміливі «новаторські» ідеї. При цьому автори чомусь не брали до уваги згубні наслідки для природи від реалізації своїх проєктів. Тому на практиці все відбувалося з точністю до навпаки, й колись квітучі сади перетворювалися на пустелі.

Лише вдумайтесь: понад 160 різноманітних організацій СРСР близько 20 років цілком серйозно розробляли проєкт із повернення русла сибірських річок на 180 градусів! Від планів невдовзі перейшли до діла й устигли прорити кілька каналів, які завдали непоправної шкоди довкіллю. Лише 1986 року влада переконалася в неможливості змусити річки текти в зворотному напрямку та закрила проєкт.

Що вже казати про висушування боліт та меліоративно-зволожувальні роботи! Вони велися скрізь, зокрема й у нас на Полтавщині. Так, БУ-39, де став працювати Іван Андрійович, саме в цей час осушувало перезволожені землі поблизу м. Хорол.

– *На об'єкті працювало кілька десятків людей: вони бульдозерами й скреперами перекопували заболочену землю, висушували її, а потім розрівнювали територію, – розповідає Іван Андрійович. – У понеділок я возив працівників із Полтави в Хорол, у п'ятницю відвозив назад. А протягом тижня ми жили в гуртожитку поблизу об'єкта. Нам казали, що в результаті меліорації земля стане родючою, та насправді та місцина лише рік родила, а потім знову заросла очеретом.*

1971 року Іван Штанько одружився, пішли діти. Постійна відсутність удома не могла не позначитися на сімейному житті. Та й дому в Полтаві не було – молода сім'я жила по найманих квартирах або гостювала в батьків у Рокиті. 1973 року чоловік вирішив назавжди повернутися в рідне село.

Знову в колгоспі

– *Водії в колгоспі «Маяк комунізму» були непотрібні, то я погодився працювати трактористом, – продовжує свою розповідь ювіляр. – Коли я навчався в Радивонівській школі, у нас були спеціальні заняття з водіння тракторів, нам потім посвідчення видали. Та в Рокиті теж були курси трактористів, люди з усього району на них навчалися. То я ще й ці курси закінчив.*

Перший трактор, на якому став працювати новоспечений тракторист, був новенький ЮМЗ-6, який щойно отримав колгосп.

За кілька років колгосп отримав ще один ЮМЗ-6, й Іван Андрійович пересів на нього.

– *Той новіший трактор і досі в робочому стані, на ньому працює мій син Андрій. Мій син працює на тому ж тракторі, на якому іздив і я! Трактор на рік старший від сина. Я вже не гожуся, а трактор працює, –* дивується колишній тракторист.

Легендарний ЮМЗ-6

Справді, ЮМЗ-6 славиться своєю надійністю та довговічністю. Цей легендарний трактор – не що інше, як удосконалена модель МТЗ-5. Але українські військові конструктори з Південного машинобудівного заводу (м. Дніпропетровськ), де виготовляли ракети й заодно – МТЗ-5, попрацювали на славу. Вони суттєво вдосконалили білоруську модель: по-суті, створили нову.

ЮМЗ-6 виявився легким у користуванні, а головне – міг тривалий час працювати без ремонту. Дещо новіші моделі трактора випускають і до сьогодні! Більше того, 1974 року СРСР продав Швеції документацію на ЮМЗ-6, і на його основі було створено трактор Volvo BM-700.

Згадуючи свою роботу на улюбленці всіх трактористів ЮМЗ-6, І. А. Штанько розповідає, що йому часто доводилося сіяти й полоти кукурдзу, а також возити пісок та інші будівельні матеріали.

Майже 30 років на тракторі

Одне слово, без діла тракторист ніколи не сидів. Та найбільше йому подобалося сіяти. Коли навесні оживала земля й наповнювала довкілля п'яним запахом масного чорнозему, він з легкістю кравав своїм трактором чорне поле, залишаючи позаду рівні засіяні борозни. Потужна техніка легко корилася його рукам, а груди переповнювала гордість від своєї особистої причетності до найважливішої, найпочеснішої місії – засівати ниву.

Однак такі хвилини випадали лише навесні. Здебільшого трудівник-трактор виконували для перевезення різноманітних вантажів. Оскільки колгосп утримував чимале поголів'я худоби, існувала велика потреба в кормах. Самостійно забезпечити тварин кормом господарство не могло.

– *Ми возили силос, жом, інші корми з навколишніх сіл і навіть із Семенівського району. Часто їздили на Веселоподільський цукровий завод (а це 70 км туди й назад) за малясом, жомом. – розповідає І. А. Штанько. – Автомобіль «газон» брав лише 2,5 тонни, а в тракторний причіп поміщалося 4 тонни. Були навіть дев'ятитонні причіпи. Інколи близько десятка тракторів виїжджало з колгоспу. Їдемо через Полтаву, й міліція зупиняє рух, щоб пропустити нашу колону.*

Така поїздка забирала чимало часу. Трактористи виїжджали о 5-й ранку, а поверталися додому близько 21-ї. Правда, працювали вони через добу – по черзі зі своїми напарниками.

20 років без вихідних

На початку 80-х років І. А. Штаньку доручили працювати на кормованавантажувачі ПЕ 0,8. Здавалося, для досвідченого тракториста немає нічого складного в тому, щоб розвезти по тваринницьких приміщеннях корми. Воно, звичайно, так, але ж у колгоспі було багато ферм, усі вони були розкидані по різних селах, тож Іванові Андрійовичу доводилося по черзі їх усі об'їжджати.

Проте найбільшою проблемою було на-

І. А. Штанько.

віль не це, а те, що йому не виділили нікого на підміну.

– *Я працював щодня без вихідних, і так – близько 20 років, –* стверджує І. А. Штанько. – *Не вийти на роботу я не міг, інакше тварини лишилися б голодними. У результаті заробив мізерну пенсію – на ліки не вистає.*

Досягши 55 років, Іван Андрійович працював ще кілька місяців та й вийшов на заслужений відпочинок. Каже, що вдома не скачує. Правда, останнім часом скарижиться на здоров'я.

– *Непросто в мене було життя, багато й тяжко працював, та найбільше мене підкосило велике горе, непоправна втрата – смерть доньки, –* підсумовує чоловік.

У колі рідних

Іван Андрійович живе в Рокиті з дружиною, сином Андрієм та невісткою Наталею, а також їхніми двома дітьми. Старша онука Інна навчається в Полтавському базовому медичному коледжі, онук Дмитро – семикласник Рокитянської школи.

У Мостовіщині живуть ще три онучки – діти покійної дочки. Аліна навчається в Хорольському агропромислового коледжі, старші Віка й Жана вже мають власні сім'ї та подарували дідусеві правнуків: Валерію, Сашка й Богдана. Ще один онук Ростислав – магістрант Полтавського аграрного університету.

На запитання, як він зазвичай відзначає 8 Березня та чи звільняє дружину від домашніх клопотів, Іван Андрійович лише посміхається:

– *Ми з Любою все робимо удвох: і готуємо, і святкуємо.*

Та все ж ювіляр сподівається, що 8 березня за святковим столом збереться вся велика родина, найрідніші для нього люди: діти, онуки, правнуки, сестра.

Шановний Іване Андрійовичу! Жителі громади бажають Вам міцного здоров'я й довголіття, добра й благополуччя, енергії та оптимізму.

Зінаїда МАТЯШОВА.

Цифрові технології

Внутрішньо переміщені особи можуть звертатися за продовженням або припиненням соцдопомоги через Дію

Міністерство цифрової трансформації на Diia Summit, що відбувся 8 лютого 2022 року, представило нові сервіси для внутрішньо переміщених осіб.

Продовжити або припинити отримання грошових виплат тепер можна за електронною заявою. Досі внутрішньо переміщені особи щопівроку мали збирати документи для того, щоб продовжити призначення грошової допомоги чи повідомити про зміни й припинити її. Тепер же достатньо заповнити на порталі Дія заяву, в якій повідомити про відсутність змін або потребу у припиненні виплат, підписати її електронним підписом та надіслати.

Як і раніше, можна звернутися за продовженням або припиненням адресної допомоги для покриття витрат на проживання (зокрема на оплату житлово-комунальних послуг) через органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування з питань соціального захисту населення, а також ЦНАПи.

Міністерство соціальної політики України разом із Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України та Міністерством цифрової трансформації України інформують про алгоритм продовження або припинення соціальної допомоги для ВПО, як онлайн через Дію, так і офлайн.

Онлайн алгоритм:

1. Зайдіть на портал Дія (<https://diia.gov.ua/services/prodovzhennya-groshovoyi-dopomogi-vpo>) та авторизуйтеся в кабінеті громадянина.

Якщо ви ще не зареєстровані, зробіть це за допомогою електронного підпису. Його можна легко отримати в тому банку, де маєте платіжну картку (причому теж онлайн, без звернення в банківську установу).

2. Переберіть в меню «Послуги» послугу «Заява на продовження грошової допомоги ВПО без зміни даних» або «Припинення грошової допомоги ВПО». Якщо ви не ВПО або не отримували раніше грошову допомогу за фактичним місцем проживання, послуга буде недоступною.

3. Переверіте коректність своїх даних у профілі користувача, актуалізуйте їх за необхідності.

4. Ознайомтеся з даними попередньо поданої заяви на грошову допомогу ВПО. Якщо дані, що впливають на призначення такої допомоги, не змінилися, ви можете подати заяву на її призначення на наступні пів року.

5. Ознайомтеся зі сформованою заявою, накладіть електронний підпис і відправте заяву на розгляд органу соціального захисту населення за вашим місцем проживання.

6. Орган соціального захисту населення розгляне вашу заяву протягом 10 днів і прийме рішення про призначення (припинення) грошової допомоги ВПО або відмову із зазначенням причин. Ви отримаєте сповіщення про результат розгляду в кабінеті громадянина та на електронну пошту.

Прес-служба Міністерства соціальної політики.

Вітаємо!

Наказом Голови Національної поліції України капітану поліції, поліцейському офіцеру Білоцерківської територіальної громади відділу превенції Миргородського районного відділу поліції Євгенію Петровичу Фененку присвоєно чергове спеціальне звання «майор поліції».

Вітаємо й бажаємо подальших успіхів у роботі!

Оформити е-лікарняний через COVID-19 або ГРВІ можна телефоном

Міністерство охорони здоров'я України розробило та видало наказ від 04.02.2022 р. № 233 «Про особливості формування медичних висновків в окремих випадках», який пройшов державну реєстрацію в Міністерстві юстиції. Новий наказ регламентує, що пацієнти, які мають прояви грипу, гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, або гострого респіраторного захворювання, можуть відкрити електронний лікарняний у дистанційному режимі. У разі наявності симптомів гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, грипу або гострої респіраторної інфекції пацієнт може зателефонувати до свого лікаря й отримати від нього рекомендації щодо лікування.

За результатами такої консультації

лікар може сформувати медичний висновок про тимчасову непрацездатність (MBTH) на період до 5 днів, який є основою для відкриття електронного лікарняного. Якщо хвороба триватиме довше, пацієнт має звернутися до лікаря на особистий огляд для подовження строку своєї непрацездатності шляхом створення нового MBTH у межах цього випадку.

Дні народження відзначають члени нашої громади:

26 лютого
ВАЛЕНКО ВАЛЕНТИНА ВАСИЛІВНА
(с. Кравченки) – 65 років;

2 березня
ЯНЧІ ЄЛИЗАВЕТА ЙОСИПІВНА
(с. Поділ) – 70 років;

3 березня
КОВБА ВІРА МИКОЛАЇВНА
(с. Корнієнки) – 60 років;

5 березня
СИДОРЕНКО ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ
(с. Красногорівка) – 70 років;
КРАСЮК ВАЛЕНТИНА МИКОЛАЇВНА
(с. Балаклія) – 65 років;

6 березня
САДОВА ВАЛЕНТИНА МИХАЙЛІВНА
(с. Поділ) – 60 років;

8 березня
ШТАНЬКО ІВАН АНДРІЙОВИЧ
(с. Рокита) – 75 років;
ДАЦЕНКО ОЛЕКСАНДРА ПАВЛІВНА
(с. Попове) – 60 років;
НЕЧИТАЙЛО ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ
(с. Попове) – 60 років;

9 березня
ПАНАСЕНКО
ВОЛОДИМИР ГРИГОРОВИЧ
(с. Поділ) – 60 років.

Виконком Білоцерківської сільської ради, рада ветеранів і жителі громади вітають ювілярів і бажають миру, любові, достатку та всіх земних благ. Хай доля завжди буде прихильною до вас і подарує міцне здоров'я, невичерпне щастя, успіхи в усіх починаннях та здійснення бажань.

З днем народження, зі святом!
Щастя зичимо багато!
Хай завжди збувається
Все, що забажається.

Шлем найкращі привітання,
Злетів творчих і кохання,
Щоб були у вашім домі
Серця, сповнені любов'ю.

Підвищення пенсій: кому та на скільки

Із 1 березня 2022 року частина пенсіонерів отримуватиме збільшені пенсії. Відбудеться чергова індексація пенсій (її проводять щороку).

Індексація відбувається таким чином. Спершу показник середньої зарплати, який враховується для обчислення пенсії, збільшується на коефіцієнт зростання середньої зарплати за три календарні роки, що передують року, у якому проводиться перерахунок. Після цього його множать на половину (50%) показника зростання споживчих цін за попередній рік.

Розмір щорічної індексації встановили на рівні 14 %. Але це зовсім не означає, що всі пенсії зростуть на 14 %. Змінюється лише основний розмір пенсії. Різного роду доплати (наприклад, 500 грн 80-річним пенсіонерам) залишаться без змін.

Особливістю щорічної індексації є те, що вперше за багато років переглянуть військові та наукові пенсії, а також страхові пенсії, призначені до 2019 року, мінімальні пенсії для осіб із інвалідністю внаслідок аварії на ЧАЕС та інші пенсії, призначені ліквідаторам трагедії. Крім того, проіндексують так звані соціальні пенсії, які мали зрости у грудні цього року у зв'язку із підвищенням прожиткового мінімуму. Це мінімальна пенсійна виплата для осіб, які мають страховий стаж 30/35 років та виплати непрацюючим особам із меншим страховим стажем (зокрема соціальна допомога людям із інвалідністю).

В уряді підрахували, що виплати зростуть у 10 млн українців. Середній розмір підвищення – 260 грн, найменший – 100 грн.

На території Балакліївських угідь МРГ «Великобагачанське» випустило фазанів

За легендою, аргонавти у пошуках золотого руна потрапили до Колхиди (тобто Західної Грузії) й на річці Фазіс побачили дивних птахів, яких завезли до Греції та назвали фазанами (за назвою річки). А вже з Греції фазани поступово дісталися до Європи.

Батьківщиною фазана є Середня та Центральна Азія, проте він чудово адаптувався в Європі та Америці. Живе птах здебільшого біля води й у чагарниках, полює запланні ліси. Харчується рослинною їжею, а також комахами, невеликими плазунами, змійками тощо. До речі, фазан – єдиний птах, який залюбки видзьобує личинки колорадського жука на кущах картоплі.

Самці (їх називають півнями) досягають 2 кг живої ваги, вони мають яскраве оперення та красивий довгий хвіст. Самки менші й непомітніші, мають сіре або буре оперення, проте м'ясо самок ніжніше, тому цінується більше. Дуже смачні фазанячі яйця.

Фазан вважається цінним мисливсько-промисловим птахом, у багатьох країнах є улюбленим об'єктом полювання. Проте фазанів успішно розводять і в спеціалізованих господарствах.

Саме на одній із таких фазанячих ферм у Дніпропетровській області Мисливсько-рибальське господарство «Великобагачанське» нещодавно придбало 35 фазанів: 12 півнів і 23 самки. 9 лютого мисливці та егері господарства випустили птахів у природу на території Балакліївських угідь. Незабаром – весна, шлюбний сезон усіх пернатих. Працівники МРГ «Великобагачанське» сподіваються, що нове місце проживання сподобається пернатим, тож невдовзі вони почнуть паруватися, а влітку з'явиться потомство...

– В уяві пересічного громадянина мисливець – це той, хто відстрілює звірів чи пернатих, – говорить директор МРГ «Великобагачанське» Руслан Григорович Філіпенко. – Насправді ж на мисливські господарства покладене дуже важливе завдання: збереження популяції тварин. Працівники мисливських господарств підгодовують тварин узимку, розкидають спеціальні приманки, щоб запобігти сказу. І, звичайно ж, борються з бракон'єрами та при потребі відстрілюють надлишок тварин, інакше в містах і селах бродитиме чимало диких кабанів і лисиць, які розносять інфекційні хвороби.

Тривалий час в Україні єдиним господарем мисливських угідь було Українське товариство мисливців і рибалок, яке виникло ще за часів СРСР. Проте в кінці 90-х – на початку 2000-х років у нашій державі з'явилося чимало приватних структур. Не секрет, що далеко не всі з них мали на меті чесно працювати й зберігати довкілля. Багатьох вавив миттєвий зиск, вони зводили свою «діяльність» лише до продажу ліцензій на відстріл диких тварин. А тому прагнули захопити вже доглянуті території (переважно багаті звіром лісові масиви), які не потребували великих затрат. Почалася справжня війна за мисливські угіддя.

Проте понад 74 тис. га мисливських угідь у Великобагачанському районі за-

Зліва направо: бригадир Рокитянського первинно-мисливського колективу Олександр Григорович Довженко, мисливець Володимир В'ячеславович Семук, директор МРГ «Великобагачанське» Руслан Григорович Філіпенко, мисливці Микола Миколайович і Олександр Миколайович Ісаєнки.

9 лютого 2022 року. Фазанів випускають у природу.

лишилися безгосподарними: вони не зацікавили нових власників саме тому, що потребували копіткої праці й чималих затрат, не гарантуючи значних і миттєвих прибутків. Це були переважно безперспективні болотні й польові угіддя.

Ось тоді й постало питання: як зберегти величезну територію від занепаду? Засновник ПП «БіАГР» і співзасновник ТОВ «Біагро» Віктор Володимирович Кордубан та співзасновник останнього Юрій Володимирович Кордубан не залишилися осторонь проблеми й ініціювали створення мисливсько-рибальського господарства. Назвали його «Великобагачанське».

Відтоді майже 10 років господарство займається доглядом величезної природної території, не шкодуючи ні коштів, ні сил. У штаті МРГ «Великобагачанське» – 6 працівників, зокрема 4 егерів.

– Ми закупили фазанів за ціною 250 грн один птах, – продовжує Р. Г. Філіпенко. – Але купити й випустити птахів

у природу замало. Потрібно, щоб їхня популяція суттєво збільшилася. Самка фазана відкладає від 8 до 20 яєць. Однак протягом року в дикій природі виживає лише половина птахів: у фазанів багато ворогів. Це лисиці, вовки, а також хижі птахи, зокрема сови, яструби, які розорюють гнізда та нападають на дорослих птахів.

Руслан Григорович додає, що неабияку загрозу для птахів і довкілля в цілому несе й бездумна діяльність людини. Наприклад, фазани та інші види диких птахів гніздяться в чагарниках, проте в результаті випалювання луків, кущів, очерету вздовж берегів водойм гинуть як дорослі птахи, так і їхні гнізда, потомство. Директор МРГ «Великобагачанське» закликає жителів громади не створювати пожежно-небезпечних ситуацій та пам'ятати: кожен із нас – це часточка всього живого на землі, тож треба жити в гармонії з природою.

Зінаїда МАТЯШОВА.

Найголовніше – відпустити всі образи

7 березня 2022 року починається Великий піст, що триватиме 48 днів аж до Великодня (24 квітня).

За день до Великоду посту, (цього року – 6 березня) православні християни відзначають важливе свято – Прощену неділю.

Це останній день Масниці, що завершує цілий тиждень гулянь і веселощів. Цього дня наші пращури обов'язково спалювали опудало «злої зими», яка заважає приходу весни.

Проте найголовніше у Прощену неділю – відпустити всі образи, пробачити своїм друзям, рідним та навіть недругам, налагодити з людьми гарні стосунки та самому попросити вибачення. Насамперед треба попросити вибачення у Бога. При цьому важливо справді хотіти

отримати прощення гріхів.

Давня традиція прощати й просити вибачення відіграє важливу роль у духовному очищенні й позитивно впливає на фізичне здоров'я. Науково доведено, що вміння відпустити негатив поліпшує самопочуття.

Якщо людина попросила у вас вибачення, обов'язково потрібно промовити: «Бог прости і я прощаю».

Ще одна назва Прощеної неділі – Сиропусна. Це означає, що цього дня дозволено їсти лише молочні страви. «Сиропуст» буквально можна трактувати як «відпущення сиру».

Церква радить у Прощену неділю сходити до храму, помолитися, після чого зібратися за столом усією родиною. При цьому заборонено вживати алкогольні

напої. Категорично заборонено сваритися та ображатися.

Цього дня можна творити лише добрі діла. А тому варто дати милостиню нужденному, нагодувати голодного чи хоча би підгодувати птахів.

